

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrlové, Ph.D. a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph. D. ve věci

žalobce: **Josef S.**, narozený dne xxx
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov, P. O. Box 1,
789 53 Mírov

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov**
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalované spočívajícím v nezařazení žalobce na pracoviště do vězeňské kuchyně a zařazení žalobce na pracoviště KOVO 4,

takto:

- I. Žaloba **se** v části, ve které se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že žalovaná zařadila žalobce po jeho návratu z Věznice Valdice na pracoviště KOVO 4, v důsledku čehož byl žalobce nucen vdechovat hliníkový prach, který vzniká broušením hliníkových koster motorů, což žalobci způsobilo silné kašláni a škrábání v krku, **vylučuje** k samostatnému projednání a rozhodnutí.
- II. Žaloba **se** v části, ve které se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že žalovaná po návratu žalobce z Věznice Valdice nezařadila žalobce zpět na pracoviště ve vězeňské kuchyni, ze kterého byl vyloučen v důsledku přemístění žalobce do Věznice Valdice, v důsledku čehož žalobce přišel o možnost výdělků, **odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 25. 5. 2020 domáhal ochran před nezákonnými zásahy žalované, které měly spočívat v tom, že:
 - a. žalovaná po návratu žalobce z Věznice Valdice nezařadila žalobce zpět na pracoviště ve vězeňské kuchyni, ze kterého byl vyloučen v důsledku přemístění žalobce do Věznice Valdice v důsledku čehož žalobce přišel o možnost výdělků,
 - b. žalovaná zařadila žalobce po jeho návratu z Věznice Valdice na pracoviště KOVO 4, v důsledku čehož byl žalobce nucen vdechovat hliníkový prach, který vzniká broušením hliníkových koster motorů, což žalobci způsobilo silné kašláni a škrábání v krku.
2. Podle § 39 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím, může předseda senátu

usnesením každé takové rozhodnutí vyloučit k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné.

3. Jelikož se žalobce domáhá ochrany proti zásahům, které mají rozdílný charakter, rozhodl krajský soud o vyloučení zásahu specifikovaného v bodě I výroku do samostatného řízení. Dále se proto soud zabýval pouze zásahem, který měl spočívat v nezařazení žalobce zpět na pracovní místo ve vězeňské kuchyni.
4. Ve vztahu k zásahu žalované spočívajícího v nezařazení žalobce na pracoviště ve vězeňské kuchyni namítal, že z tohoto pracoviště byl vyřazen v důsledku nezákonného přemístění do Věznice Valdice, žalovaná by proto měla své pochybení napravit. Pokud tak neučinila, porušila svým jednáním ustanovení § 26 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“) a dále § 35 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „řád výkonu trestu odnětí svobody“). Dále namítal, že byl zásahem žalované diskriminován, neboť mu bylo řečeno, že v kuchyni není volná pracovní pozice, přitom byl do kuchyně přijat jiný odsouzený. Rovněž bylo žalobci sděleno, že zástupce ředitele Ing. Tomáš K. zakázal přijetí žalobce na pracoviště do kuchyně. Navíc v době, kdy žalobce pracoval ve vězeňské kuchyni, byl počet kuchařů z řad odsouzených vyšší a současně byl nižší počet vězňů ve věznici, než v době, kdy jej žalovaná odmítla na toto pracoviště zařadit, kdy byl počet kuchařů z řad odsouzených nižší, ale počet vězňů byl vyšší.
5. Žalovaný se k zásahu spočívajícím v nezařazení na pracoviště ve vězeňské kuchyni vyjádřil tak, že k zařazování odsouzených na pracoviště dochází jednostranným rozhodnutím ředitele věznice, nikoliv smluvním ujednáním. Ředitel věznice přitom zohledňuje schopnosti a zdravotní možnosti odsouzeného.
6. Krajský soud se nejprve zabýval přípustností podané žaloby, resp. naplnění zákonných podmínek pro vedení řízení o žalobcem podané žalobě, a to ve vztahu k zásahu spočívajícímu v nezařazení žalobce na pracoviště do vězeňské kuchyně.
7. Podle § 82 s.ř.s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
8. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s.ř.s. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; publikovaném pod č. 603/2005 Sb. NSS).
9. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud žalobu odmítne, návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
10. Návrh na zahájení řízení lze odmítnout pouze tehdy, jestliže návrhové podmínky návrhové (žalobní) legitimace nebo pokud mu zjevně (tj. prima facie) schází věcná legitimace. Nedostatek věcné legitimace je zjevný, pokud jej lze seznat již na základě obsahu návrhu na zahájení řízení a k němu přiložených listin, mezi nimi i návrhem napadeného správního aktu. V případě zásahových žalob jde o to, že zjevně nebyly naplněny podmínky pro to, aby soud mohl žalobci poskytnout ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, např. že úkon správního orgánu zjevně není zásahem nebo úkonem správního orgánu nebylo zjevně zasaženo do právní sféry žalobce (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 4 As 50/2004-59).

11. Krajský soud dospěl k závěru, že v případě zásahu spočívajícího v nezařazení žalobce na pracoviště do vězeňské kuchyně žalobce zjevně nebyl zkrácen na svých právech (podmínka 2), proto mu nemůže být poskytnuta ochrana jeho práv ve správním soudnictví.
12. Podle § 29 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody platí, že odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý.
13. Podle § 41 odst. 1 řádu výkonu trestu odnětí svobody platí, že odsouzený je zařazen do práce rozhodnutím ředitele věznice, a to zpravidla na základě doporučení odborných zaměstnanců a s přihlédnutím k odborným znalostem odsouzeného, zákazu odsouzenému určitou činnost vykonávat, nebo k dopadu na pořádek nebo bezpečnost ve věznici.
14. Práce osob vykonávajících trest odnětí svobody má zcela odlišný charakter od práce jiných osob. Z výše citovaných ustanovení vyplývá, že jednou ze základních povinností odsouzeného je pracovat, pokud mu je přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce. Práce je považována za účinný prostředek resocializace odsouzených a jako taková tvoří významnou součást programů zacházení. O pracovním zařazení odsouzených rozhoduje jednostranně ředitel věznice.
15. Z uvedeného vyplývá, že pokud je osobě vykonávající trest odnětí svobody přidělena práce rozhodnutím ředitele věznice, je taková osoba povinna jí vykonávat s výjimkami výše uvedenými. Jak správně uvedl žalobce, osoba vykonávající trest odnětí svobody nemá právo na svobodnou volbu práce, kterou bude vykonávat. Taková osoba je povinna se podřídit rozhodnutí ředitele věznice. Za těchto okolností soud dospěl k závěru, že osoba vykonávající trest odnětí svobody nemá veřejné subjektivní právo na volbu práce, kterou bude ve výkonu trestu odnětí svobody vykonávat. Žalovaná rozhodnutím ředitele o tom, že bude žalobce zařazen na pracoviště KOVO 4 a nikoliv na pracoviště ve vězeňské kuchyni, nikterak nezasáhla do žalobcova veřejného subjektivního práva, neboť mu v tomto směru žádné nesvědčí. K takovému zásahu nemohlo dojít ani v případě, že by se ukázalo jako pravdivé tvrzení žalobce o tom, že žalovaná na pracoviště do vězeňské kuchyně upřednostnila jinou osobu z výkonu trestu. O druhu vykonávané práce totiž rozhoduje ředitel věznice a osoba vykonávající trest odnětí svobody je povinna to respektovat.
16. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žalobce zjevně nebyl věcně legitimován k podání zásahové žaloby, a proto jí v části týkající se zásahu spočívajícího v nezařazení žalobce na pracoviště do vězeňské kuchyně odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
17. O zásahu žalované spočívajícím v zařazení žalobce na pracoviště KOVO 4 bude rozhodnuto samostatným rozhodnutím.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 16. prosinec 2020

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu